

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/62/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123324254
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6123324254.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Remedium Legal, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovaným 1/ V. A., narodenému XX. B. XXXX, W., Š. XX/XX, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Malcho, s. r. o, Stankovany 549, IČO: 55 962 165, 2/ Q. A., narodenej XX. P. XXXX, T., S. XXX/XX, o zaplatenie 9 762,31 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 19Csp/45/2023, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 11CoCsp/3/2024 zo dňa 20. novembra 2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11CoCsp/3/2024 -168 zo dňa 20. novembra 2024 a rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 19Csp/45/2023- 132 zo dňa 06. novembra 2023 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Prievidza na ďalšie konanie.

II. Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 19Csp/45/2023-178 zo dňa 06. februára 2025.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 19Csp/45/2023- 132 zo dňa 06. novembra 2023 (ďalej aj „rozsudok súdu prvej inštancie“) uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 9 693,31 eura, úrok 2 006,87 eura, úrok z omeškania 928,83 eura, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 10 285,31 eura od 03. júna 2022 do 14. júna 2022, zo sumy 10 223,31 eura od 15. júna 2022 do 12. septembra 2022, zo sumy 10 173,31 eura od 13. septembra 2022 do 16. septembra 2022, zo sumy 10 153,31 eur od 17. septembra 2022 do 13. októbra 2022, zo sumy 10 103,31 eura od 14. októbra 2022 do 14. novembra 2022, zo sumy 10 053,31 eura od 15. novembra 2022 do 14. decembra 2022, zo sumy 10 003,31 eura od 15. decembra 2022 do 13. januára 2023, zo sumy 9 953,31 eura od 14. januára 2023 do 13. februára 2023, zo sumy 9 888,31 eura od 14. februára 2023 do 14. marca 2023, zo sumy 9 823,31 eura od 15. marca 2023 do 17. apríla 2023, zo sumy 9 758,31 eura od 18. apríla 2023 do 12. mája 2023 a zo sumy 9 693,31 eura od 13. mája 2023 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že jeho povinnosť zaniká v rozsahu plnenia žalovanou 2/ podľa Platobného rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Up/946/2023 z 15. júna 2023 (výrok I.). Výrokom II. žalobu vo zvyšnej

časti zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ v rozsahu 98,92 %.

1.1. Právne vec posúdiac podľa § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7, 9 ods. 2, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej aj len „zákon o bankách“), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. dospel k záveru, že zmluva o úvere uzavretá dňa 10. marca 2017 medzi žalovanými 1/, 2/ ako spoludlžníkmi a právnym predchodcom žalobcu (VÚB, a. s.) ako veriteľom obsahuje všetky obligatórne náležitosti, právna predchodkyňa žalobcu dodržala zákonné náležitosti na mimoriadne zosplatnenie úveru a boli splnené aj zákonom kladené požiadavky na platné postúpenie pohľadávky na nebankovú spoločnosť. Žalobu v časti uplatnenej istiny 9 639,31 eura považoval za dôvodnú, rovnako ako v časti vyčísleného dlžného úroku 2 006,87 eura, a v časti úroku z omeškania. Žalobu zamietol v časti o zaplatenie 69 eur titulom poplatkov, ktorý nárok žalobca bližšie nešpecifikoval a nepreukázal.

1.2. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného 1/ rozsudkom z 20. novembra 2024 č. k. 11CoCsp/3/2024 -168 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 1/ v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Konštatoval, že žalobca podal odvolanie proti výrokom I. a III. rozsudku súdu prvej inštancie; výrok II. napadnutého rozsudku zostal odvolaním nedotknutý, a preto ho odvolací súd nepreskúmaval.

2.2. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvoláciu námietku žalovaného 1/, že právna predchodkyňa žalobcu nepostupovala pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou v otázke skúmania bonity žalovaného 1/, hrubo porušila povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., v dôsledku čoho nebola oprávnená požadovať jednorazové splatenie dlhu, toto je v dôsledku toho neplatné a spotrebiteľský úver, ktorý nie je v celosti splatný, nemohla banka platne postúpiť žalobcovi. Konštatoval, že banka ako veriteľ overovala údaje o príjme žalovaného 1/ prostredníctvom Sociálnej poisťovne, vyžiadala si údaje z úverového registra, posudzovala celkový objem výdavkov žalovaného vychádzajúc pritom z údajov uvádzaných žalovaným v žiadosti o flexipôžičku - refinancovanie a v zmluve o úvere. Pokiaľ veriteľ pred poskytnutím úveru požiadal žalovaného 1/ o poskytnutie údajov o jeho výdavkoch a žalovaný neuviedol všetky, úplné a pravdivé údaje o svojich výdavkoch, tak je absurdné, aby následne porušenie svojej povinnosti využil vo svoj prospech. Iná by bola situácia, ak by veriteľ vôbec nežiadal o poskytnutie týchto údajov, čo sa však v danom prípade nestalo. Okrem toho žalovaný 1/ žiadal o poskytnutie úveru na refinancovanie troch iných úverov, úver mu bol poskytnutý v podstatne nižšej výške, než žiadal, a mesačná splátka nového úveru bola nižšia, než súčet splátok troch predchádzajúcich úverov, ktoré mienil z nového úveru refinancovať. Za situácie, že veriteľ si overí relevantné údaje o príjme a úverom zaťaženi dlžníka, má k dispozícii ním deklarované pomery a z týchto vyhodnotí, že dlžníkova situácia neumožňuje poskytnúť mu ním žiadaný úver, ale úver oveľa nižší, nemožno postup veriteľa pri skúmaní bonity klienta hodnotiť ako neodborný, prípadne akokoľvek porušujúci jeho zákonné povinnosti. Z uvedeného je zrejmé, že veriteľ postupoval v súlade s ustanovením § 7 zákona č. 129/2010 Z. z., a preto nemohla nastať ani sankcia v podobe, že by nebol oprávnený úver predčasne zosplatiť.

2.3. Žalovaný 1/ ďalej namietal, že predžalobná výzva bez presného označenia konkrétnej mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, je pre neurčitosť neplatný právny úkon, a preto neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd uviedol, že predžalobná výzva je úkonom slúžiacim tomu, aby dlžník dobrovoľne uhradil svoj splatný záväzok veriteľovi v záujme predídania súdneho sporu; nejde

o nevyhnutne potrebný úkon a veriteľ si svoj nárok na peňažné plnenie, ktorý je po lehote splatnosti, môže uplatniť aj bez takéhoto úkonu. Predžalobná výzva nie je žiadnym právnym predpisom upravená, nemusí spĺňať ani žiadne konkrétne náležitosti a môže byť urobená aj inou formou než písomne. Z tohto hľadiska je uvedená odvolacia námietka nedôvodná. Je síce pravdepodobné, že žalovaný 1/ mal na mysli iný úkon, než predžalobnú výzvu, ale odvolací súd je v zmysle § 380 ods. 1 CSP viazaný odvolacími dôvodmi a nemôže si sám domyslieť, že námietka neplatnosti právneho úkonu sa týka iného, než stranou sporu označeného úkonu.

2.4. Žalovaný 1/ spochybnil platnosť zosplatnenia úveru aj z toho dôvodu, že mu neboli doručené listiny smerujúce k zosplatneniu, pričom žalobca podľa neho nepreukázal ani ich odoslanie. Súd prvej inštancie však zistil, že listom označeným ako tretia upomienka - pokus o zmier z 05. augusta 2020 vyzvala právna predchodkyňa žalobcu žalovaného 1/ na zaplatenie dlžnej sumy 712,37 eura s upozornením, že v opačnom prípade bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Zásielka bola podaná na pošte Bratislava 12 dňa 06. augusta 2020 a vrátila sa odosielateľovi späť ako neprevzatá v odbernej lehote. Podaním označeným ako výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom z 18. septembra 2020 oznámila právna predchodkyňa žalobcu žalovanému 1/, že vyhlásila predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 11 902,77 eura a vyzvala ho na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní odo dňa doručenia na tam uvedený účet. Aj táto zásielka sa vrátila právnej predchodkyňi žalobcu ako neprevzatá v odbernej lehote. Pokiaľ teda súd prvej inštancie uviedol, že mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že právna predchodkyňa žalobcu pred postúpením pohľadávky písomne vyzvala žalovaného 1/ na splnenie záväzku podaním označeným zo dňa 18. septembra 2020, sú jeho skutkové zistenia správne. Tvrdenia žalovaného o tom, že poštový podací hárok neobsahuje žiadnu pečiatku Slovenskej pošty, a. s., preto údaje v ňom uvedené nie sú preukázané a nejde o hodnoverný dôkaz, prípadne, že ak žalobca preukazuje doručenie tretej upomienky dokladom - výpisom z informačného portálu Slovenskej pošty pod číslom, tento výpis nepreukazuje, čo bolo obsahom doručovanej zásielky, resp. tvrdenia o nepreukázaní doručenia tretej upomienky - pokusu o zmier, prípadne aj vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, nezodpovedajú vykonaným dôkazom. V nadväznosti na dátumy jednotlivých písomností a dátumy vrátenia jednotlivých zásielok právnej predchodkyňi žalobcu je podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne preukázané, že vyššie uvedené písomnosti sa dostali do sféry dispozície žalovaného 1/, a preto ich treba považovať za doručené. Žalobca nepredložil v konaní len poštové podacie hárky, ale v prvom prípade informáciu pošty o celom obehu zásielky a v druhom prípade dokonca doručenkú zo zásielky, ktorej obsahom bola výzva na predčasné splatenie úveru. V tomto preto neobstojí ani argumentácia žalovaného 1/ podporená rozhodnutiami súdov, kde bola dôkazná situácia iná (ako dôkaz boli predkladané iba poštové podacie hárky).

2.5. Napokon žalovaný 1/ v podanom odvolaní namietal, že aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých súdnych rozhodnutiach uvádza, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. marca 2022, a uznesenie sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. októbra 2022). V prejednávanej veci bol úver zosplatnený výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom. Uvedená výzva nie je iba oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ale podľa obsahu aj výzvou, aby žalovaný 1/ uhradil zostatok úveru s príslušenstvom v konkrétnej lehote. Pre platné postúpenie pohľadávky banky inej osobe, a to aj nebankovému subjektu, je v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách (účinného v čase postúpenia uplatnenej pohľadávky, pozn.) potrebné splnenie zákonnej podmienky, a to nepretržité omeškanie klienta banky dlhšie ako 90 kalendárnych dní so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku napriek písomnej výzve banky. Z uvedeného zákonného ustanovenia, ani zo žiadneho iného však nevyplýva, že musí ísť o samostatnú výzvu, a žiadne zákonné ustanovenie nevyklučuje, aby táto bola súčasťou vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti odvolací súd odkázal na novšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, a to uznesenie zo dňa 27. septembra 2023, sp. zn. 9Cdo/165/2022, z ktorého jednoznačne vyplýva, že pre výzvu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia zákon nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti, a že výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s

obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

2.6. Pokiaľ žalovaný 1/ v písomnej replike k vyjadreniu žalobcu namietal nesplnenie podmienok pre platné vyhlásenie splatnosti z dôvodu, že právna predchodkyňa žalobcu nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky, na túto námietku odvolací súd neprihliadal z dôvodu, že ide o doplnenie odvolacích dôvodov uskutočnené po uplynutí lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

2.7. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu inštancie zrušil.

3.1. Odklon napadnutého rozhodnutia od ustálenej súdnej praxe žalovaný 1/ odôvodnil poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 (R 8/2018), podľa ktorého následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/61/2017 zo dňa 22. augusta 2018 a rozhodnutie sp. zn. 2MCdo/4/2009. Nesprávne právne posúdenie podľa názoru žalovaného 1/ spočíva v tom, že odvolací súd nedôsledne skúmal ex offio splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt, teda nedôsledne skúmal aktívnu vecnú legitímáciu. Podľa názoru žalovaného súd musí ex offio skúmať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka a v kontexte uvedených zákonných ustanovení v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyhodnotiť, či postúpenie pohľadávky neodporuje zákonu.

3.2. Ďalej poukázal na rozsudok sp. zn. 5Cdo/36/2020z 15. decembra 2020 (R 4/2021), v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky jednoznačne uviedol, že k dojednaniu fikcie doručenia (zásielka sa považuje za doručení uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania) zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojsť k nevyvráteniu domnienky ani fikcie, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručení len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Keďže v rozhodovanej veci mal odvolací súd preukázané doručenie tretej upomienky na podklade poštového podacieho háрку, ide o odklon od ustálenej rozhodovacej praxe i s poukazom na najnovšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/133/2023zo dňa 15. augusta 2024. Žalovaný zastáva názor, že zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie podmienok pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže žalobca nepreukázal doručenie listu zo dňa 05. augusta 2020 „Tretia upomienka - pokus o zmier.“ Keďže podací hárok neobsahuje identifikáciu zásielky, podpis zamestnanca a pečiatku pošty, takýto dokument nemôže preukazovať doručenie tretej upomienky. Ani samotný printscreen webovej stránky Slovenskej pošty na sledovanie zásielok, ktorý preukazuje sledovanie zásielky pod podacím číslom RE912472537SK, nepreukazuje, že pod týmto podacím číslom bola na poštovú prepravu odoslaná Tretia upomienka - pokus o zmier zo dňa 05. augusta 2020, nakoľko poštový podací hárok bez presnej identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie tejto tretej upomienky. V tejto súvislosti žalovaný odkazuje na najnovšie

rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/133/2023 zo dňa 15. augusta 2024, kde najvyšší súd nemal za preukázané doručenie výzvy s upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti len predloženým podacím hárkom.

3.3. Zo strany právneho predchodcu žalobcu neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko tretia upomienka - pokus o zmier - neuvádza presnú identifikáciu mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Aj keď žalovaný v podanom odvolaní túto výzvu nesprávne označil ako predžalobnú výzvu, s poukazom na zásadu iura novit ako aj odkaz na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a výslovne uvedenie judikatúry Krajského súdu Žilina, muselo byť odvolaciemu súdu zrejmé, že žalovaný v podanom odvolaní pod nesprávnym označením „predžalobná výzva“ myslí výzvu s upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, teda v tomto konkrétnom prípade výzvu zo dňa 05. augusta 2020 označenú ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“. Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem bol už pri rozhodovacej praxi Ústavného súdu opakovane odmietnutý ako neakceptovateľný (napr. IV. ÚS 192/08, III. ÚS 163/2011, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 77/2017). Poukázal na konštantnú judikatúru Krajského súdu Žilina, ktorý vo viacerých súdnych rozhodnutiach zotrval na svojom právnom názore, že výzva s upozornením na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí jednoznačne uvádzať konkrétnu mesačnú splátku, pre ktorú dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, ktorý názor bol potvrdený už aj rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/188/2023 zo dňa 31. júla 2024. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, tretiu upomienku - pokus o zmier ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony. Žalobca tak nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu.

3.4. Zároveň žalovaný 1/ uviedol, že ani tretia upomienka pokus o zmier a ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nepredstavuje osobitnú výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. A keďže súčasťou súdneho spisu nie je samostatná výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách aj z uvedeného dôvodu neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky a žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. V tomto smere poukázal na judikatúru Krajského súdu Košice, osobitne uznesenie Krajského súdu Košice zo dňa 21. októbra 2024 sp. zn. 6CoCsp/34/2024.

3.5. Vzhľadom na bezprostrednú hrozbu exekúcie mal žalovaný 1/ za to, že je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozsudkov.

4. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného 1/ písomne vyjadril tak, že sa stotožňuje s posúdením odvolacieho súdu uvedeným v bode 15. napadnutého rozsudku, v zmysle ktorého je odvolacia námietka o absencii označenia konkrétnej mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru v predžalobnej výzve nedôvodná. Predžalobná výzva, t. j. list žalobcu zo dňa 12. apríla 2023, žiadnu takúto náležitosť uvádzať nemusí. Odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi žalovaného, žalovaným v dovolaní nastolenú otázku neposudzoval, a tak sa logicky nemohol odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V tomto prípade teda nie je daný žalovaným označený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Pokiaľ žalovaný namieta, že zo strany žalobcu nebolo preukázané splnenie podmienok pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keďže žalobca nepreukázal doručenie listu zo dňa 05. augusta 2020 „Tretia upomienka - pokus o zmier“, išlo o nepripustnú novotu v odvolacom konaní. Doručenie listu zo dňa 05. augusta 2020 žalovaný v konaní pred súdom prvého stupňa nerozporeval a svoje námietky uviedol až v odvolaní, pričom mu nič nebránilo poprieť doručenie tohto listu už v konaní pred súdom prvého stupňa. Napriek

tomu odvolací súd v bode 16. poukázal na zistený skutkový stav, s ktorým odôvodnením sa žalobca stotožňuje. Ide o skutkové otázky, vo vzťahu ku ktorým nie je prípustné dovolanie. Ani tieto žalovaným nastolené právne otázky neposudzoval, preto sa nemohol odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo vylučuje prípustnosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Ďalej žalovaný namietal, že tretia upomienka pokus o zmier, a ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, nepredstavujú osobitnú výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom išlo o novoty v odvolacom konaní. V konaní pred súdom prvého stupňa žalovaný tvrdil, že listy Tretia upomienka - pokus o zmier a Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemôžu predstavovať výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách z dôvodu ich údajnej neplatnosti. Nakoľko sa jednalo neprípustné novoty odvolacieho konania, rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia tejto právnej otázky a ani v tomto prípade tak nie je daný dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V zmysle vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalovaného 1/ ako nedôvodné zamietol. Uplatnil si trovy dovolacieho konania.

5. Vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu žalovaný 1/ zdôraznil, že vo výzve na úhradu pred zosplatením (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) musí byť uvedené, s ktorou konkrétnou splátkou je dlžník v omeškani. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/123/2022 zo dňa 30. januára 2024 bolo prekonané aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napr. sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. júna 2024, 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. januára 2024, 5Cdo/188/2023 zo dňa 31. júla 2024, 6Cdo/15/2023 zo dňa 25. septembra 2024). Keďže Tretia upomienka - pokus o zmier (výzva s upozornením na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) je pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka neplatný právny úkon, neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd boli ex offo povinní skúmať aktívnu vecnú legitímáciu aj v kontexte doručenia listín vzťahujúcich sa na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a preto nešlo o žiadnu novotu v odvolacom konaní.

6. Žalobca v ďalšom písomnom podaní navrhol, aby odvolací súd dovolanie žalovaného 1/ zamietol.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ je dôvodné.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/2011).

9. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To

znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

11. Žalovaný 1/ uplatnil dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

14. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“).

15. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

16. Dovolateľ vyčítal odvolaciemu súdu odklon od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 (R 8/2018) z 24. apríla 2018, podľa ktorého následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/61/2017 zo dňa 22. augusta 2018 a rozhodnutie 2MCdo/4/2009. Podľa názoru žalovaného súd musí ex offio skúmať splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt s poukazom na ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka a v kontexte uvedených zákonných ustanovení v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyhodnotiť, či postúpenie pohľadávky neodporuje zákonu. Uvedené namietal v súvislosti s nadväznou argumentáciou, že výzva s upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bez presného označenia konkrétnej mesačnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, je pre neurčitosť neplatný právny úkon, a preto neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Upozornil tiež, že tretia upomienka pokus o zmier a ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nepredstavujú osobitnú výzvu s upozornením na možnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca mal tiež za to, že odvolací súd sa odklonil i od rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/36/2020 (R 4/2021) z 15. decembra 2020, týkajúceho sa účinkov doručovania právneho úkonu.

17. Keďže dovolateľom nastolené a vzájomne súvisiace právne otázky boli rozhodujúce pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej, dovolací súd v ďalšom skúmal, či žalovaný 1/ opodstatnene vytýkal, že pri riešení tejto otázky zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ je nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, ale aj dôvodné (§ 432 ods. 2 CSP).

18. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že najvyšší súd môže pri posúdení prípustnosti dovolania zohľadňovať aj tie svoje stanoviská a rozhodnutia, ktoré dovolateľ neoznačil (k tomu pozri I. ÚS 51/2020).

19. V dovolateľom označenom rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 dovolací súd uzavrel, že „následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia, musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

20. V rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27. októbra 2021 (publikovaného v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súd Slovenskej republiky pod č. 6/2022) najvyšší súd zvýraznil, že v sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti (vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy hmotné právo určuje, či žalobcovi svedčí tvrdené subjektívne právo, inak povedané, či má nárok na plnenie, ktorého sa v konaní domáha; vecná legitímácia je jedným z predpokladov úspešnosti v konaní - pozn.); dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.

21. V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávkou voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

22. V spore nastolenou otázkou sa najvyšší súd zaoberal i vo Veľkom senáte v rozhodnutí sp. zn. 1VCdo/4/2025 z 30. júla 2025 (kde riešil okrem iného rozdielnosť názorov rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/165/2022 a 7Cdo/26/2017, 4Cdo/75/2020, 2Cdo/266/2020), pričom sa najvyšší súd priklonil k prevažnému názoru rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, že „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní s plnením peňažného záväzku. Predmetnou výzvou nemôže byť výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný“.

22.1. Takýto výklad bol podľa veľkého senátu najvyššieho súdu súladný s princípom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských veciach, (ktorý vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán) a tiež zodpovedá základnému výkladovému pravidlu zakotvenému v spotrebiteľskom práve v § 54 Občianskeho zákonníka. Možno k nemu dospieť tak gramatickým (jazykovým) ako aj

systematickým výkladom ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách a tiež so zreteľom na zmysel právnej normy. Predmetné ustanovenie poskytuje ochranu klientom banky, (a teda aj spotrebiteľom). Jeho cieľom a účelom je umožniť klientovi, aby po upozornení na právo veriteľa postúpiť pohľadávku na iný, hoci aj nebankový subjekt (nepodliehajúci dozoru NBS, čo nemusí byť v záujme spotrebiteľa), mal možnosť tomuto postupu účinne zabrániť tým, že vo výzve vyčíslenú výšku pohľadávky dodatočne uhradí (viď úmysel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu o bankách). Ešte predtým ako sa banka rozhodne vzniknutú pohľadávku postúpiť, musí nevyhnutne v prvom rade realizovať kroky predpokladané v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a teda musí predovšetkým platne zosplatiť svoju pohľadávku a až následne môže realizovať kroky k jej postúpeniu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Prvým zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky je teda existencia splatnej pohľadávky alebo jej časti, čo tiež predpokladá výzvu „meškajúcemu“ spotrebiteľovi, avšak povahou a účelom odlišnú, než akú má na mysli ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje za akých podmienok môže banka žiadať o zaplatenie celej pohľadávky; ide o kumulatívne podmienky, a to nesplácanie úveru po dobu troch mesiacov a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Naproti tomu ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách má postavenie *lex specialis* k § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže sprísňuje všeobecné podmienky ustanovené v Občianskom zákonníku požadované pre platnosť postúpenia pohľadávky. Zákonodarca prostredníctvom stanovenia prísnejších podmienok pre postúpenie pohľadávky chráni klienta pred tým, aby ním poskytnuté informácie týkajúce sa jeho osoby a pomerov neboli postupované bez žiadnych zákonných obmedzení, a preto pred samotným postúpením stanovil povinnosť banky spotrebiteľa/dlžníka o tomto zámere informovať. Ak by zákonodarca zamýšľal spojenie povinností banky do jedného právneho úkonu, tak by to explicitne uviedol v zákone alebo by jednotlivé ustanovenia prepojoval odkazom.

23. V rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2023 z 25. septembra 2024 dovolací súd v spore o zaplatenie 74.002,54 eura s prísl. odmietol dovolanie žalobcu (veriteľa), keď konštatoval, že „(...) napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení (ne)platnosti úkonov veriteľa realizovaných v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, preto namietané nesprávne právne posúdenie nebolo dôvodné. Neuvedenie konkrétnej splátky, pre ktorú veriteľ realizoval výzvu na zaplatenie neuhradenej splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, malo za následok neplatnosť zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zo 14. decembra 2020 uzavretej medzi právnu predchodkyňou žalobkyne Slovenskou sporiteľnou a. s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom v zmysle § 39 v spojení s § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky zo spotrebiteľského úveru na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách, v dôsledku čoho odvolací súd správne skonštatoval nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore.“ Uvedené rozhodnutie bolo podrobené testu ústavnosti v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 124/2025 z 27. februára 2025, keď ústavná sťažnosť (veriteľa) bola odmietnutá.

24. Z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/152/2022 vyplýva, že „... ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ spôsobuje v drvivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej OZ o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakolko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).“ Uvedené rozhodnutie bolo následne odsúhlasené

a prijaté na zasadnutí občiansko-právneho kolégia najvyššieho súdu na publikáciu v Zbierke rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SR, publikované ako R 34/2025 (ďalej aj „R 34/2025“) s právnou vetou v nasledovnom znení: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

25. Napokon aj v zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (viď uznesenie sp. zn. IV. ÚS 371/2018 z 20 júna 2018) taká interpretácia spotrebiteľskej legislatívy, ktorá akcentuje princíp zvýšenej ochrany spotrebiteľa a ochranu zmluvnej spravodlivosti je aj v súlade s požiadavkou stanovenou v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nemožno ju hodnotiť ako interpretáciu, ktorá ide nad rámec zákona.

26. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd sa odklonil od vyššie uvedených právnych názorov, keď vo vzťahu k argumentácii žalovaného 1/, že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemôže predstavovať výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, vychádzal z toho, že z ust. § 92 ods. 2 zákona o bankách ani zo žiadneho iného právneho ustanovenia „nevyplyva, že musí ísť o samostatnú výzvu, a žiadne zákonné ustanovenie nevylučuje, aby táto bola súčasťou vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.“ Vzhľadom na to, že výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je (nemôže byť) výzva banky podľa ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný, pokiaľ mal odvolací súd v okolnostiach danej veci za to, že podmienka pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách splnená bola, a žalobca je preto v spore aktívne legítimovaný, spor z hľadiska právneho posúdenia veci vo vymedzenej právnej otázke rozhodol v rozpore s ustálenou judikatúrou dovolacieho súdu (sp. zn. 1VCdo/4/2025).

27. Z vyššie uvedeného vyplýva aj to, že dovolateľ dôvodne namietal, že odvolací súd i súd prvej inštancie nedôsledne skúmali aktívnu vecnú legítimáciu žalobcu, keď sa (napriek neexistencii relevantnej argumentácie žalovaného 1/ v odvolacom konaní) z úradnej povinnosti nezaoberali otázkou podmienky platnosti (náležitosti) právneho úkonu predčasného splatenia dlhu v zmysle neoznačenia konkrétnej splátky, pre ktorú došlo k predčasnému zosplatneniu (1Cdo/147/2017, R 6/2022, R 34/2025).

28. Dovolací súd tak konštatuje, že pri riešení dovolateľom nastolených právnych otázok, od ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, došlo k odklonu od aktuálnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. Dovolací súd je si vedomý toho, že vyššie označené rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1VCdo/4/2025 z 30. júla 2025 a 6Cdo/152/2022 z 13. februára 2025 (R 34/2025) boli prijaté po vyhlásení rozhodnutia odvolacieho súdu v rozhodovanej veci. K retrospektívnym účinkom judikatúry však dovolací súd vyjadruje vo svojich rozhodnutiach (sp. zn. 8MCdo/4/2014, 3Cdo/223/2016, 3Cdo/198/2017, 9Cdo/67/2020, 7Cdo/20/2021) priebežne stabilný názor, že účinky judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza.

29. Vzhľadom na žalovaným 1/ dôvodne vytýkaný dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dospel potom najvyšší súd k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné. a preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

30. Uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 19Csp/45/2023-178 zo dňa 06. februára 2025 dovolací súd zrušil ako rozhodnutie súvisiace. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu (R 73/2004) závislým výrokom môže byť nielen dovolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Výdanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku súdu nižšej inštancie uznesenie o výške náhrady trov prvoinstančného a odvolacieho konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené)

rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (napr. I. ÚS 549/2015, sp. zn. 2Cdo/173/2008, 2Cdo/267/2008, 1MCdo/14/2010, 1Cdo/36/2011, 6Cdo/201/2012, 4Cdo/52/2014 a 2MObdoV/4/2012).

31. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

32. V súvislosti s posúdením návrhu na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 CSP, vzhľadom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, najvyšší súd považoval v danom štádiu konania návrh za bezpredmetný, v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019, 7Cdo/129/2020 alebo 2Cdo/91/2021).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.